

Nr 45.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till omorganisation av vattenfallsstyrelsen m. m.; given Stockholms slott den 16 januari 1920.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att, med godkännande av de av departementschefen förordade, uti statsrådsprotokollet angivna huvudgrunder för ny organisation av vattenfallsstyrelsen,

dels för tillämpning från och med den 1 juli 1920 antaga följande ändrade lydelse av 42 § i *avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk:*

42 §.

Järnvägsfullmäktige, telegrafullmäktige, vattenfallsfullmäktige och överrevisorer, vilkas antal fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, förordnas på viss tid och åtnjuta *arvode* till följande belopp för år räknat:

järnvägsfullmäktig	6,000	kronor
telegrafullmäktig	4,000	»
vattenfallsfullmäktig	4,000	»
överrevisor vid statens järnvägar	3,500	»
överrevisor vid statens vattenfallsverk	2,500	»

dels besluta, att under avdelningen A. av den vid samma reglemente såsom bilaga fogade tjänsteförteckning skola beträffande statens vattenfallsverk från och med den 1 juli 1920 upptagas följande nya befattningar, nämligen i tredje lönegraden: förste expeditionsvakt, i trettonde lönegraden: notarie, registrator och revisor, i femtonde lönegraden: kamrer och sekreterare, i sextonde lönegraden: byråingenjör, i sjuttonde lönegraden: förste byråingenjör och förste sekreterare, i adertonde

lönegraden: byrådirektör samt i tjugonde lönegraden: byråchef och förste byrådirektör;

dels ock beträffande sådana befattningar vid statens vattenfallsverk, vilkas antal enligt förenämnda avlöningsreglemente skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, från och med den 1 juli 1920 bestämma detta antal på sätt angives i den vid statsrådsprotokollet fogade förteckning.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas.

GUSTAF.

Eliel Löfgren.

---

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16
januari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Departementschefen, statsrådet Holmquist anförde:

I en till riksdagen den 25 april 1919 avlåten proposition, nr 391, underställde Kungl. Maj:t riksdagens prövning förslag till gemensamt avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk.

I en samma dag avlåten proposition, nr 395, framlade Kungl. Maj:t vidare förslag till omorganisation av vattenfallsstyrelsen såsom beslutande myndighet samt förslag till ny personalorganisation för densamma. I förstnämnda hänseende föreslogs sålunda, att vattenfallsstyrelsen, vilken för närvarande är kollegialt sammansatt, skulle omorganiseras mera i överensstämmelse med två av de övriga affärsdrivande verken, nämligen järnvägsstyrelsen och telegrafstyrelsen. Den föreslagna personalorganisationen för vattenfallsstyrelsen upptog en generaldirektör och chef, en överdirektör, 4 vattenfallsfullmäktige, 2 överrevisorer

samt övrig personal, fördelad på 4 ordinarie byråer. Därjämte innefattade sistnämnda proposition förslag till bestämmande av antalet av vissa befattningar vid såväl vattenfallsstyrelsen som statens vattenfallsverks lokalförvaltningar.

I skrivelse den 12 juni 1919, nr 291, anförde riksdagen beträffande den föreslagna omorganisationen av vattenfallsstyrelsen som beslutande myndighet, att riksdagen på den sena tid av riksdagen, då ifrågavarande med kommunikationsverkens lönereglering sammanhängande proposition förelegat till behandling, icke varit i tillfälle ägna detta organisationsfrågsomål den ingående granskning, som i betraktande av frågans betydelse vore av behovet påkallad. På grund därav och då riksdagen ansett ett uppskov med denna frågas avgörande utan större olägenhet kunna äga rum, hade riksdagen icke funnit sig böra då företaga densamma till slutlig behandling. Därvid förutsatte emellertid riksdagen, att Kungl. Maj:t, efter förnyat övervägande på vilket sätt förevarande organisationsfråga lämpligen borde vinna sin lösning, vid början av 1920 års riksdag skulle framlägga det förslag i ämnet, vartill utredningen kunde giva anledning. Beträffande förslaget om ny personalorganisation för vattenfallsstyrelsen fann riksdagen ej heller denna fråga på grund av sitt sammanhang med nyssnämnda spörsmål om själva styrelsens omorganisation för det dåvarande böra företagas till avgörande utan böra uppskjutas i avvaktan på att nyssnämnda organisationsspörsmål vunne sin slutliga lösning. Då den föreslagna löneregleringen vore avsedd att träda i kraft först den 1 juli 1920, uttalade riksdagen förhoppning om att förnyat förslag i ämnet till 1920 års riksdag skulle kunna hinna slutbehandlas i så god tid, att något uppskov med tillämpningen av nämnda lönereglemente ej heller för vattenfallsstyrelsens del behövde uppkomma.

Riksdagen fann sig på grund av det anförda icke kunna bifalla Kungl. Maj:ts förslag i fråga om fastställande av antalet av vissa högre befattningar vid vattenfallsstyrelsen utom för så vitt anginge befattningarna såsom generaldirektör och chef samt överdirektör, vilka befattningar riksdagen ansett kunna upptagas utan att föregripa en blivande omorganisation av styrelsen. Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om antalet högre befattningshavare vid lokalförvaltningarna fann riksdagen icke anledning till erinran.

Till följd av sitt beslut i nu berörda fråga fann riksdagen, som i huvudsak biträdde Kungl. Maj:ts förslag till nytt avlöningsreglemente för kommunikationsverken, nödvändigt att för det dåvarande därur utbryta de bestämmelser, som särskilt hänförde sig till såväl de befatt-

ningshavare i vattenfallsstyrelsen, vilka skulle anställas genom konstitutorial, som ock de föreslagna vattenfallsfullmäktige och överrevisorerna vid statens vattenfallsverk.

I enlighet med riksdagens beslut har Kungl. Maj:t den 19 juni 1919 utfärdat avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk (sv. förf.-saml. nr 343).

I det vid Kungl. Maj:ts förenämnda proposition, nr 395, fogade statsrådsprotokollet återfinnes en redogörelse för vattenfallsstyrelsens utveckling och nuvarande organisation (sid. 3—8). Under åberopande av denna redogörelse framhöll departementschefen i sitt yttrande till nämnda protokoll, att behovet av en genomgående omorganisation av styrelsen under flera år gjort sig gällande och ej längre torde kunna undanskjutas. Ett ytterligare skäl att för det dåvarande företaga denna omorganisation fann departementschefen vidare i den omständigheten, att en dylik åtgärd lämpligast borde vidtagas i samband med den allmänna löneroglering för statens vattenfallsverks olika avdelningar, varom i annat sammanhang då framlagts förslag. Av riksdagens förenämnda skrivelse framgår, att även riksdagen funnit önskvärt, att förevarande organisationsfråga snarast möjligt löses, så att vattenfallsstyrelsens tjänstemän utan uppskov kunna bli delaktiga i den beslutade lönerogleringen för kommunikationsverken, vilken som bekant träder i kraft den 1 juli 1920. Jag har därför ansett mig böra redan nu underställa frågan Kungl. Maj:ts förnyade prövning.

Beträffande organisationen av vattenfallsstyrelsen hade Kungl. Maj:t vid framläggande av sitt förslag i ämnet till 1919 års lagtima riksdag att välja mellan olika alternativ. Vattenfallsstyrelsen och kommunikationsverkens lönekommitté hade nämligen i detta hänseende stannat i olika meningar.

Vattenfallsstyrelsen framlade således i skrivelse till lönekommittén och i ett över kommitténs förslag sedermera avgivet utlåtande förslag till en organisation, som i huvudsak överensstämde med den nuvarande, i det att styrelsen enligt detta förslag skulle bestå av en chef samt ett antal från andra verksamhetsområden tillkallade ledamöter. Liksom för närvarande är fallet, skulle inom styrelsen viktigare ärenden avgöras kollegialt och andra ärenden av verkets chef ensam, dock att kollegial behandling skulle fordras i färre antal fall än som nu gäller. Styrelsens förslag innebar vidare inrättande inom styrelsen av vissa avdelningar

Vattenfallsstyrelsen.

Valet av ny organisationsform.

Vattenfallsstyrelsen.

och byråer, vilka under verkets chef skulle förestås av avdelningschefer och byråchefer. Innehavare av dylik tjänst skulle icke såsom ledamot deltaga i besluten men äga att som föredragande till protokollet anteckna avvikande mening ävensom att på egen hand avgöra vissa grupper av mindre viktiga ärenden. De två revisorer, som för närvarande årligen tillsätts av Kungl. Maj:t för granskning av styrelsens förvaltning, hade i styrelsens förslag bibehållits, dock under den förändrade benämningen överrevisorer. Vidkommande den nuvarande anordningen med särskilda representanter från andra ämbetsverk vid handläggning inom vattenfallstyrelsen av vissa slag av ärenden uttalade styrelsen såsom sin mening, att densamma numera vore både ineffektiv och onödig.

Löne-
kommittén.

I motsats mot vattenfallsstyrelsen förordade kommunikationsverkens lönekommitté en ny organisationsform för vattenfallsstyrelsen, mera överensstämmande med den, som tillämpades beträffande järnvägsstyrelsen och telegrafstyrelsen, och avseende att formen med från annan verksamhet tillkallade beslutande ledamöter skulle utbytas mot en fullmäktiginstitution samt att vederbörande föredragande tjänsteman skulle erhålla ledamots ställning i styrelsen.

Enligt kommitténs mening borde sålunda vattenfallsstyrelsen utgöras av generaldirektören och chefen för statens vattenfallsverk samt vederbörande avdelningschefer och byråchefer, såsom föredragande ledamöter, ävensom vattenfallsfullmäktige i egenskap av representanter för näringslivet och de allmänna intressena. Föredroges ärende av annan tjänsteman hos styrelsen än avdelningschef eller byråchef, skulle därvid dylik föredragande ingå såsom ledamot av styrelsen.

De till styrelsens handläggning hörande ärenden skulle avgöras av generaldirektören, efter föredragning av vederbörande avdelningschef eller byråchef eller ock av särskilt förordnad föredragande. Från generaldirektörens ensambeslutanderätt skulle dock undantagas ärenden rörande bestraffning av personalen, vilka ärenden lämpligen borde avgöras kollegialt, dock med utslagsröst för generaldirektören i händelse av lika röstetal. Utan föredragning inför generaldirektören borde avdelningschef kunna få på föredragning av honom underordnad tjänsteman avgöra sådana ärenden eller grupper av ärenden, beträffande vilka han av generaldirektören erhållit uppdrag att meddela beslut. Givetvis borde slutligen vederbörande avdelningschef, byråchef eller annan tjänsteman äga att utan föredragning inför styrelsen vidtaga åtgärd beträffande en del mindre viktiga ärenden, s. k. byråärenden.

Vid föredragning av ärenden av mera principiell natur och andra särskilt viktiga ärenden borde vattenfallsfullmäktige närvara och såsom ledamöter i styrelsen meddela upplysningar och råd samt deltaga i överläggningen.

Därest generaldirektören i ärende, som föredroges för honom, fattade beslut, som strede mot föredragandens eller annan tillstådesvarande ledamots åsikt, skulle det åligga denne att låta till protokollet anteckna sin skiljaktiga mening. Detta gällde även vattenfallsfullmäktig, där han vore närvarande vid föredragning inom styrelsen.

I detta sammanhang berörde kommittén även frågan, huru sådana ärenden, som eljest på föredragning skulle avgöras av generaldirektören, borde behandlas, då denne vore förhindrad att utöva sitt ämbete. Enligt kommitténs förslag skulle någon särskild ställföreträdare för generaldirektören i allmänhet icke vara erforderlig. Blev generaldirektören för längre tid hindrad att utöva sitt ämbete, borde emellertid särskild vikarie förordnas av Kungl. Maj:t.

Beträffande förslaget att utbyta de nuvarande icke föredragande styrelseledamöterna mot fullmäktige samt tilldela de föredragande tjänstemännen ledamots ställning var kommittén icke fullt enig, i det att ledamoten herr Lübeck i likhet med vattenfallsstyrelsen förordade bibehållandet av den kollegiala organisationsformen.

Särskilda
yttranden.

Vattenfallsstyrelsens ordförande, generaldirektören F. V. Hansen, framhöll å andra sidan i ett till vattenfallsstyrelsens utlåtande över lönekommitténs förslag avgivet särskilt yttrande huvudsakligen, att han vore ense med övriga ledamöter i att förorda den kollegiala formens bibehållande, men att han ansåge jämväl en organisationsform med fullmäktige, om den på lämpligt sätt utbildades och tillämpades, kunna bliva betryggande och ändamålsenlig.

Vid föredragning den 25 april 1919 framhöll departementschefen, att valet ingalunda vore lätt, då det gällde att bestämma sig för den ena eller den andra av de angivna organisationsformerna. Å ena sidan hade den hittills tillämpade organisationen fungerat på ett tillfredsställande sätt under hela den tid, som förflutit från styrelsens inrättande, men å andra sidan torde det kunna befaras, att den nuvarande organisationsformen särskilt för framtiden kunde komma att medföra vissa olägenheter. Efter en granskning av de olika skäl, som anförts för och emot de olika förslagen, kom departementschefen emellertid till den uppfattningen, att kommitténs förslag beträffande organisationsformen vore

Kungl. Maj:ts
förslag till
1919 års lag-
tima riksdag.

att föredraga framför styrelsens, samt förordade i enlighet härmed, att vattenfallsstyrelsen skulle utgöras av en generaldirektör, såsom chef, samt vederbörande avdelningschefer och byråchefer, såsom föredragande ledamöter, ävensom vattenfallsfullmäktige. Vid den närmare utformning av styrelsens organisation, som måste ske genom instruktionen, fann departementschefen ock de av kommittén i hithörande hänseenden i övrigt angivna riktlinjerna böra i huvudsak följas.

I fråga om antalet fullmäktige föreslog departementschefen, i avslutning till vad kommittén i sådant hänseende uttalat, att detta antal lämpligen borde bestämmas till fyra, varigenom såväl näringslivet som de allmänna sociala intressena kunde förväntas bliva på ett tillfredsställande sätt representerade inom styrelsen.

Beträffande de ifrågasatta överrevisorerna för granskning av statens vattenfallsverks räkenskaper och förvaltning anslöt sig departementschefen till vattenfallsstyrelsens förslag. Likaledes biträdde departementschefen styrelsens förslag i fråga om upphävande av nu gällande bestämmelser därom, att i behandlingen av vissa frågor inom styrelsen skola deltaga särskilda representanter för andra ämbetsverk.

De sålunda förordade grunderna för vattenfallsstyrelsens omorganisation vunno jämväl Kungl. Maj:ts bifall och förelades riksdagen till godkännande.

Departements-
chefen.

Att vid valet mellan de alternativa förslag rörande vattenfallsstyrelsens organisationsform, som framlagts, träffa den bästa lösningen är synnerligen svårt. Olika meningar härutinnan hava jämväl kommit till uttryck såväl under den förberedande utredningen av ärendet som motionsvis vid 1919 års lagtima riksdag. Sålunda hemställdes i två inom riksdagens båda kamrar väckta motioner, att riksdagen med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts förslag måtte besluta om bibehållande av vattenfallsstyrelsens nuvarande styrelseform. Till stöd för sin framställning åberopade motionärerna i huvudsak samma skäl, som av en reservant inom kommittén samt vattenfallsstyrelsen anförts för en dylik organisationsform. Då de åberopade synpunkterna sålunda redan förut framlagts för Kungl. Maj:t till övervägande, finner jag ej anledning att här närmare ingå på desamma. Det kan visserligen ej förnekas, att beaktansvärda skäl tala för den uppfattning, för vilken motionärerna gjort sig till förespråkare, men för egen del har jag icke funnit tillräckliga skäl föreligga att frångå det av Kungl. Maj:t föregående år framlagda förslaget, vilket, på sätt min företrädare uttalat, synes väl ägnat att skapa garantier för att vattenfallsstyrelsen jämväl för framtiden skall på ett tillfredsställande sätt fylla sin uppgift. Jag anser mig därför — under

hänvisning i övrigt till vad av departementschefen i propositionen nr 395 (sid. 25—30) i ämnet anfördes — böra förorda, att de av Kungl. Maj:t föregående år föreslagna huvudgrunderna för vattenfallsstyrelsens omorganisation ånyo föreläggas riksdagen till godkännande.

I 42 § av Kungl. Maj:ts förenämnda förslag till nytt avlöningsreglemente för kommunikationsverken återfunnos bestämmelser rörande vattenfallsfullmäktige och överrevisorerna vid statens vattenfallsverk. Dessa bestämmelser, vilka, på sätt jag förut antytt, av riksdagen utbrötos ur avlöningsreglementet, böra, vid bifall till vad jag i det föregående förordat, ånyo inryckas i reglementet, så att ifrågavarande paragraf från och med den 1 juli 1920 erhåller samma lydelse, som av Kungl. Maj:t ursprungligen föreslagits.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag rörande den närmare organisationen av vattenfallsstyrelsen skulle därstädes finnas följande ordinarie byråer, nämligen en kraftverksbyrå, en teknisk byrå, en administrativ byrå samt en katedralbyrå, av vilka kraftverksbyrån skulle stå under ledning av överdirektören. Härutöver ifrågasattes vidare inrättande på extra stat av en andra teknisk byrå och en särskild byggnadsavdelning.

Å förenämnda byråer skulle, utöver ovan angivna befattningshavare, finnas följande ordinarie tjänstemän i sådan tjänsteställning, att de skulle till antalet fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, nämligen:

å *kraftverksbyrån*:

två förste byrådirektörer,
en byrådirektör,
fyra förste byråingenjörer,
en byråingenjör och
en kontrollör;

å *tekniska byrån*:

en byråchef;

å *administrativa byrån*:

en byråchef,
en förste sekreterare,
en sekreterare,
en notarie och
en registrator; samt

Byrå-
indelning
m. m.

Kungl. Maj:ts
förslag till
1919 års lag-
tima riksdag.

å *kameralbyrån*:
 en byråchef,
 en kamrer,
 en sekreterare,
 en kassör,
 en notarie och
 tre revisorer.

Förutom nu nämnda tjänstemän i högre grader skulle därjämte å de särskilda ordinarie byråerna inom styrelsen finnas kontorspersonal, bestående av lägre ordinarie befattningshavare, vilka till antalet skulle bestämmas av Kungl. Maj:t. Beträffande fördelningen av ärendena å de olika byråerna samt de särskilda befattningarnas arbetsuppgifter torde få hänvisas till propositionen.

Såsom i det föregående nämnts, har riksdagen icke ingått i prövning av frågan om vattenfallsstyrelsens personalorganisation. Då jag därför har att ånyo underställa detta spörsmål Kungl. Maj:ts prövning, finner jag icke anledning att i huvudsak ifrågasätta någon ändring i det av Kungl. Maj:t föregående år framlagda förslaget. Emellertid har vattenfallsstyrelsen i skrivelse den 24 oktober 1919 gjort framställning om uppförande å ordinarie stat av ytterligare en byråingenjörsbefattning, avsedd för den tekniska byrån, vilken framställning jag i detta sammanhang torde få upptaga till behandling.

Vattenfalls-
 styrelsen den
 24/10 1919.

Kungl. Maj:ts framställning om inrättandet av en ordinarie teknisk byrå grundade sig på av vattenfallsstyrelsen i ämnet framlagt förslag. Enligt detta förslag skulle till byråns handläggning höra ärenden, som berörde förvaltningen av de till statens vattenfallsverk hörande kanaler och fastigheter — dessa senare i den mån de icke toges i anspråk för kraftverksförvaltningens eller den på extra stat föreslagna byggnadsavdelningens räkning — samt outnyttjade eller utarrenderade vattenfall ävensom andra tekniska ärenden, som generaldirektören funne lämpligt hänskjuta till byrån. Utav de vid byrån behöfliga högre tjänstemännen skulle enligt samma förslag till en början endast byråchefen upptagas på ordinarie stat. I skrivelse den 7 februari 1919 framhöll styrelsen emellertid — efter en ingående redogörelse för omfattningen av de arbetsuppgifter, som skulle ankomma på byrån — att styrelsen vore fullt på det klara med, att flera högre tjänstemän behövdes, men ansåg styrelsen, att dessa tills vidare kunde anställas på extra stat, till dess erfarenhet vunnits om ärendenas lämpligaste fördelning inom byrån samt mellan denna och de lokala förvaltningarna.

I sin skrivelse den 24 oktober 1919 meddelar nu styrelsen, att det befunnits nödvändigt att redan från och med ingången av år 1919 å extra stat organisera den tekniska byrån, och att arbetsuppgifterna för denna byrå varit så omfattande, att styrelsen måst vid densamma anställa även en byråingenjör såsom byråchefens närmaste man och ställföreträdare.

En sådan tjänsteman vore särskilt behöflig, yttrar styrelsen vidare, med hänsyn till att byråns chef på grund av arbetets natur nödgades i rätt stor utsträckning företaga resor, varvid det vore nödvändigt, att en med de löpande ärendena väl förtrogen tjänsteman funnes disponibel för handläggande av dessa. Ifrågavarande ärenden vore i stor omfattning av sådan beskaffenhet, att den, som handlade desamma, måste hava förvärvat ingående kännedom om kanalverkens driftförhållanden och statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning. Det vore därför av vikt, att denna tjänsteman fast knötes vid verket genom anställning på ordinarie stat. Styrelsen funne det emellertid tills vidare vara för ändamålet tillfyllest, att befattningen i fråga inrättades som byråingenjörstjänst i 16:de lönegraden i avlöningsreglementet för kommunikationsverken, men ansåge sannolikt, att det framdeles skulle bliva behöfligt, att byråchefens närmaste man även å denna byrå finge förste byråingenjörs tjänsteställning.

Av den utredning, som lämnades i samband med Kungl. Maj:ts till föregående års lagtima riksdag avgivna förslag ifråga om vattenfallsstyrelsens omorganisation, framgår, att de arbetsuppgifter, som äro avsedda för den tekniska byrån, äro av synnerligen omfattande och krävande natur. För det dåvarande ansåg man sig emellertid tills vidare icke behöva för byrån upptaga mer än en ordinarie tjänsteman av högre grad, nämligen byråchefen. Sedan styrelsen emellertid funnit nödvändigt att från och med år 1919 å extra stat inrätta en teknisk byrå med arbetsuppgifter motsvarande dem, som skulle tillkomma den ifrågasatta ordinarie tekniska byrån, har erfarenheten visat, att utöver byråchefen ytterligare en ordinarie tjänsteman av högre grad erfordras. Då byråchefen med hänsyn till ärendenas beskaffenhet ofta är nödsakad företaga resor, är det nämligen, såsom vattenfallsstyrelsen framhållit, av vikt, att å byrån finnes en tjänsteman, vilken på grund av ingående erfarenhet om byråns arbete är kompetent att företräda byråchefen och under hans frånvaro uppehålla arbetets kontinuitet. Tills vidare torde åt denne tjänsteman i enlighet med vattenfallsstyrelsens förslag kunna givas byråingenjörs tjänsteställning. I enlighet härmed skulle antalet ordinarie tjänstemän i nu nämnda grad

Departements-
chefen.

inom vattenfallsstyrelsen komma att uppgå till två. I övrigt har någon ändring beträffande antalet av de tidigare av Kungl. Maj:t föreslagna ordinarie tjänstemännen av högre grad inom vattenfallsstyrelsen icke blivit ifrågasatt.

I den vid avlöningsreglementet för kommunikationsverken fogade tjänsteförteckning, angivande de skilda lönegrader inom den under 9 § i reglementet införda löneplan, till vilka befattningarna vid respektive verk äro att hänföra, upptagas de ordinarie befattningar, vilka tillsättas genom konstitutorial. Därest nu vattenfallsstyrelsens tjänstemän i enlighet med mitt förslag uppföras på ordinarie stat, böra jämväl de för styrelsen avsedda befattningarna införas i tjänsteförteckningen, i den mån de ej redan förekomma däri. Därvid är att märka, att samtliga befattningar, vilkas antal skulle bestämmas av Kungl. Maj:t, redan återfinnas i förteckningen med undantag av förste expeditionsvakt.

Lokal-
förvalt-
ningarna.

Jag övergår härefter till behandling av en utav vattenfallsstyrelsen gjord framställning om viss ändring beträffande antalet av högre befattningshavare inom lokalförvaltningarna.

Med bifall till av Kungl. Maj:t framlagt förslag beslöt 1917 års riksdag bland annat sådan ändring i då gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m., att antalet ordinarie distriktsingenjörsbefattningar vid statens vattenfallsverk från och med år 1918 ökades från 4 till 6. Detta antal upptogs jämväl oförändrat i Kungl. Maj:ts till föregående års riksdag avlätna och av riksdagen godkända förslag angående antalet högre befattningar vid statens vattenfallsverks lokalförvaltningar.

Vattenfalls-
styrelsen.

Vattenfallsstyrelsen har nu i sin förenämnda skrivelse den 24 oktober 1919 hemställt om uppförande å ordinarie stat av ytterligare en distriktsingenjörsbefattning samt anför till stöd härför följande:

»Utav de nuvarande sex ordinarie distriktsingenjörsbefattningarna vid statens vattenfallsverk äro tre avsedda för Trollhätte kraftverk och tre för Älvkarleby kraftverk. Motsvarande tre distrikt vid Älvkarleby kraftverk hade ursprungligen nedan angivna ungefärliga omfattning:

Uppsala-distriktet: Stockholms län, utom Södertörn, hela Uppsala län samt angränsande mindre delar av Gävleborgs och Västmanlands län;

Hedemora-distriktet: huvudsakliga delen av Västmanlands län, sydöstra delen av Kopparbergs län och sydvästra delen av Gävleborgs län;

Södertälje-distriktet: norra, större delen av Södermanlands län samt Södertörn.

Då det emellertid visade sig, att Uppsala-distriktet var alltför omfattande och svårskött, fann sig vattenfallsstyrelsen nödgad att redan i slutet av år 1918

verkställa en uppdelning av detsamma genom utbrytning därifrån av den till Uppsala-distriktet hörande delen av Stockholms län, vilket område därefter fått utgöra ett särskilt distrikt, Stockholms-distriktet, för vars skötsel vattenfallsstyrelsen förordnat en extra distriktsingenjör.

Efter denna uppdelning äro distrikten ungefär jämnstora till arealen. För belysande av verksamheten inom de olika distrikten får vattenfallsstyrelsen vidare meddela nedanstående uppgifter:

	Uppsala-distriktet.	Stockholms-distriktet.	Hedemora-distriktet.	Södertälje-distriktet.
Under 2:a kvartalet 1919:				
Abonenternas antal	86	66	48	64
Energiavgifter för kvartalet ..... kronor	240,970	328,781	219,675	213,940
Vid 1919 års slut:				
Sekundärstationernas antal	3	2	2	3
Sekundärlinjernas längd:				
egna	460 km.	362 km.	272 km.	420 km.
abonneters	36 »	5 »	2 »	8 »
Tertiärstationernas antal:				
egna	41	36	30	43
abonneters	15	15	19	10

Härav torde framgå, att Stockholms-distriktet är fullt jämförligt med övriga distrikt. Särskilt i trakten norr om Stockholm pågår en synnerligen intensiv elektrifiering såväl beträffande samhällen som industrier, och utvecklingen visar, att just denna trakt torde i framtiden bliva den för Älvkarleby kraftverk mest inkomstbringande. Det är således tydligt, att den fjärde distriktsingenjören vid Älvkarleby kraftverk är permanent behöfvig.»

Såsom av föreliggande utredning framgår, hava göromålen med skötseln av kraftdistributionen inom Älvkarleby kraftverks distributionsområde sedan år 1918 ökat i sådan omfattning, att desamma numera icke kunna fullgöras av de för detta kraftverk avsedda 3 ordinarie distriktsingenjörerna. Sålunda har en uppdelning av ett av de tre ursprungliga distrikten måst ske samt ett nytt distrikt inrättas, vilket för närvarande förestås av en därtill förordnad extra distriktsingenjör. Då detta extra distrikt är i storlek fullt jämförligt med de distrikt, som förestås av ordinarie befattningshavare, samt någon minskning i arbetets omfattning icke lärer vara att förvänta, har jag intet att erinra mot att ifrågasvarande extra distriktsingenjörsbefattning uppföres å ordinarie stat. De ordinarie distriktsingenjörernas antal skulle alltså ökas från 6 till 7.

Departements-
chefen.

Departement-
chefens
hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att, med godkännande av de utav mig förordade huvudgrunder för ny organisation av vattenfallsstyrelsen,

dels för tillämpning från och med den 1 juli 1920 antaga följande ändrade lydelse av 42 § i *avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk:*

42 §.

Järnvägsfullmäktige, telegrafullmäktige, vattenfallsfullmäktige och överrevisorer, vilkas antal fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, förordnas på viss tid och åtnjuta *arvode* till följande belopp för år räknat:

järnvägsfullmäktig	6,000 kronor
telegrafullmäktig	4,000 »
vattenfallsfullmäktig	4,000 »
överrevisor vid statens järnvägar	3,500 »
överrevisor vid statens vattenfallsverk ..	2,500 »

dels besluta, att under avdelningen A. av den vid samma reglemente såsom bilaga fogade tjänsteförteckning skola beträffande statens vattenfallsverk från och med den 1 juli 1920 upptagas följande nya befattningar, nämligen i tredje lönegraden: förste expeditionsvakt, i trettonde lönegraden: notarie, registrator och revisor, i femtonde lönegraden: kamrer och sekreterare, i sextonde lönegraden: byråingenjör, i sjuttonde lönegraden: förste byråingenjör och förste sekreterare, i adertonde lönegraden: byrådirektör samt i tjugonde lönegraden: byråchef och förste byrådirektör;

dels ock, beträffande sådana befattningar vid statens vattenfallsverk, vilkas antal enligt förenämnda avlöningsreglemente skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, från och med den 1 juli 1920 bestämma detta antal på sätt angives i den vid statsrådsprotokollet fogade förteckning (bil. 1).

Vad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla, och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Torsten Wolff.

Bilaga 1.

Förteckning över befattningar vid statens vattenfallsverk, vilkas antal enligt avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen.

A. Befattningar, avsedda i 1 § 1 mom. av avlöningsreglementet:

Generaldirektör och chef	1
Överdirektör	1
Kraftverksdirektör	3

B. Befattningar, avsedda i 42 § av avlöningsreglementet:

Vattenfallsfullmäktig	4
Överrevisor	2

C. Befattningar, hänförliga till 13—20 lönegraderna i avdelningen A av den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning:

Kanalinspektör av klass 1	2
Kassör	2
Kontrollör	3
Notarie	2
Registrator	1
Revisor	3
 Kontorschef	 1
 Kamrer	 1
Sekreterare	2

Byråingenjör	2
Direktörsassistent vid kanalverk	1
Direktörsassistent vid kraftverk	2
Distriktsingenjör	7
Förste byråingenjör	4
Förste sekreterare	1
Byrådirektör	1
Driftchef	4
Kanaldirektör	1
Byråchef	3
Förste byrådirektör	2
